

**VERKKOLASKUTUSOHJELMAN
HANKINTA JA KÄYTTÖÖNOTTO
PIRKAN MAALAUSSURAKOINTI
OY:LLE**

Oona Lod

Opinnäytetyö
Maaliskuu 2013
Liiketalous
Taloushallinto

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalous
Taloushallinto

LOD, OONA:

Verkkolaskutusohjelman hankinta ja käyttöönotto Pirkan Maalausurakointi Oy:lle

Opinnäytetyö 40 sivua
Maaliskuu 2013

Pirkan Maalausurakointi Oy on aloittanut verkkolaskutuksen vuonna 2009 ilmaisella pankin tarjoamalla e-lasku –palvelulla. Nykyinen palvelu ei vastaa yrityksen tarpeita, joten opinnäytetyön tarkoituksena oli löytää Pirkan Maalausurakointi Oy:lle uusi verkkolaskutusohjelma.

Työn tavoitteena oli kehittää yrityksen laskutusta nopeammaksi sekä maksusuoritusten tarkastamista helpommaksi uuden monipuolisemman verkkolaskutusohjelman avulla. Tutkimusongelmana oli löytää tarpeeksi edullinen ja yksinkertainen verkkolaskutusohjelma mikroyritykselle.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin tapaustutkimusta, koska työssä keskityttiin vertailemaan vain kolmea eri verkkolaskutusohjelmaa. Tiedonkeruumenetelmänä käytettiin havainnointia sekä haastattelua uuden ohjelman käyttöönoton jälkeen. Vanhan ohjelman puutteet kartoitettiin ennen ohjelmien valitsemista vertailuun sekä asiakasyrityksiä haastateltiin ensimmäisten uudesta laskutusohjelmasta lähetettyjen verkkolaskujen jälkeen.

Työn tuloksena löydettiin Pirkan Maalausurakointi Oy:n käyttöön kustannustehokas ja helppokäyttöisellä laskutusominaisuudella varustettu liiketoimintasovellus. Verkkolaskutusohjelma valittiin ilmaisia demoversioita vertailemalla. Uusi verkkolaskutus ohjelma otettiin käyttöön helmikuussa 2013.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että mikroyritysten tarpeita vastaavia verkkolaskutusohjelmia on tarjolla useampia. Sopivan ohjelman löytäminen on kuitenkin haasteellista, koska palvelun tarjoajia on paljon ja ohjelmien kustannusten vertailu on vaikeaa. Useimpiin ohjelmiin on ostettava lisäosa verkkolaskutusta varten, joka on yleensä hinnoiteltu erikseen. Lisäksi palveluntarjoajat perivät laskujen välittämisestä kappalekohtaisen hinnan.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration
Accountancy and Business Administration

LOD, OONA:

The Purchasing and Introduction of an Electronic Invoicing Program to Pirkan Maalausurakointi Oy

Bachelor's thesis 40 pages
March 2013

Pirkan Maalausurakointi Oy started to send electronic invoices in 2009. The current e-invoicing service does not function as the company wants. The purpose of this thesis is to find a new e-invoicing service which meets demands of the company.

The goal is to develop company's billing faster and easier. The research problem was to find affordable and simple invoicing software for a small company.

The research method that has been used is a case study because it is focused to compare three programs only. First the shortcomings of the old services were listed to define criteria for new better program. As a result of this thesis a good e-invoicing software was found. The chosen software is cost-effective and easy to use. The software was started to use in February 2013.

The conclusion of the thesis shows that it is possible to find a suitable e-invoice program for a small company. Finding suitable software is still challenging because there are several service suppliers and it is difficult to compare costs. To begin electronic invoicing you will need a basic financial management program and often an additional part is needed for e-invoicing. Usually the additional part has been priced separately. The cost of invoice transmission will depend on the mode of transmission.

Key words: electronic invoicing, electronic financial management, invoicing software

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Tausta ja tavoitteet	6
1.2	Toimeksiantaja.....	6
1.3	Tutkimusmenetelmä.....	7
1.4	Aikaisemmat tutkimukset	7
2	SÄHKÖINEN LASKUTUS.....	8
2.1	Yleisimmät sähköisen laskun muodot	8
2.2	Sähköisen laskutuksen tilanne Suomessa	10
2.2.1	Sähköisen laskutuksen hyödyt ja haitat.....	13
2.2.2	Sähköinen laskutus tulevaisuudessa.....	14
2.3	Lain edellyttämät vaatimukset	17
2.3.1	Laskumerkinnät.....	17
2.3.2	Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus.....	19
3	HANKINTAPROSESSI.....	22
3.1	Yrityksen nykytilanne ja tulevaisuuden tarpeet.....	22
3.2	Verkkolaskutuspalveluiden tarjoajat.....	23
3.2.1	Zervant Pro.....	23
3.2.2	Dooranet Plus	25
3.2.3	Arkhimedes Myynti	27
3.3	Verkkolaskutusohjelman valinta.....	29
4	KÄYTTÖÖNOTTO	32
4.1	Verkkolaskutusohjelman asentaminen	32
4.2	Verkkolaskutuksen käyttöönotto	32
4.3	Toimivuus Pirkan Maalausurakointi Oy:ssa.....	33
4.4	Asiakasyritysten palaute	34
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	35
6	YHTEENVETO	37
	LÄHTEET.....	38

LYHENTEET JA TERMIT

EDI	Lyhenne sanasta Electronic Data Interchange. Sillä tarkoitetaan automatisoitua tiedonvaihtoa, joka on jatkokäsiteltävissä automaattisesti vastaanottajan tietojärjestelmässä
ERP-järjestelmä	Toiminnanohjausjärjestelmä, joka integroi eri toimintoja, esimerkiksi tuotantoa, jakelua, varastonhallintaa, laskutusta ja kirjanpitoa
Finvoice	Finvoice on pankkien yhteistyössä kehittämä ja ylläpitämä verkkolaskuformaatti
Mikroyritys	Yritys, jonka palveluksessa on alle 10 työntekijää ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa
Operaattori	Verkkolaskujen välittämistä harjoittava yritys
Verkkoportaali	Internetissä toimiva verkkopalvelu, joka järjestää yhteyden omiin toimintoihin sekä eri toimijoiden tai tahojen välille
Välittäjä	Verkkolaskuja välittävä organisaatio, Suomessa verkkolaskuoperaattori tai pankki

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tutkimusongelma on erittäin ajankohtainen koko Suomessa, koska verkkolaskutuspalveluiden tarjoajat eivät ole kehittäneet sellaisia ohjelmia, jotka vastaisivat nimenomaan mikroyritysten tarpeita. Ohjelmiin on usein lisätty monia eri taloushallinnon toimintoja, jotka pienet yritykset teettävät tilitoimistoilla. Lisätoiminnot nostavat ohjelman hintaa sekä tekevät ohjelman turhan monimutkaiseksi käyttää. Tällä hetkellä verkkolaskutuksen hyödyt pienyrittäjälle ovat pienemmät kuin haitat, mutta pienyrittäjien on siihen kuitenkin sopeuduttava.

1.1 Tausta ja tavoitteet

Toimeksiantajayrityksen toimistotyöt ovat vasta osittain sähköistetty yritykselle tulevan vähäisen hyödyn takia. Asiakasyritysten vaatimusten myötä verkkolaskutukseen on siirrytty jo vuonna 2009, mutta nyt vaatimukset sekä asiakasyritysten että yrityksen omasta näkökulmasta ovat muuttuneet niin paljon, että on aika hankkia uusi verkkolaskutusohjelma, joka vastaa kaikkien tarpeita ilman ongelmia. Tavoitteena on kehittää yrityksen taloushallinnon toimintoja laskutuksen osalta. Erityisesti tavoitteet on kohdennettu laskutukseen kuluvan ajan minimoimisessa.

1.2 Toimeksiantaja

Pirkan Maalausurakointi Oy on vuonna 1986 perustettu mikroyritys. Aluksi keskityttiin vain maalausurakoihin, mutta 1990-luvun laman aikana toimintaa laajennettiin korjausurakoihin, koska asiakasyritykset halusivat tilata koko urakan samalta urakoitsijalta. Yritys on käyttänyt aiemmin myös aliurakoitsijoita, mutta kilpailun kovennettua alalla yritys pyrkii hoitamaan kaikki tilaukset omalla työvoimalla. Lisäksi toimintaa on kohdennettu jo olemassa olevien rakennusten kunnostamiseen, koska suhdanteiden vaihtelut eivät vaikuta niin paljon sillä sektorilla.

Tällä hetkellä yrityksessä työskentelee yrittäjän lisäksi kolme työntekijää. Työntekijöiden määrä vaihtelee hieman työtilausten mukaan. Yrityksen toiminta on keskittynyt

vuokra-asuntojen remontointiin sekä muihin korjaustöihin Tampereen seudulla. Nykyään Pirkan Maalausurakointi Oy tekee töitä pääasiassa vakituisille asiakkaille vuosisopimusperusteisesti. Työskentelen itse yrityksen toimistotyöntekijänä ja laskutus kuuluu työtehtäviini.

1.3 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä on käytetty tapaustutkimusta. Tapaustutkimus soveltuu työhön hyvin, koska siinä on keskitytty tutkimaan vain muutaman ennalta valitun verkkolaskutusohjelman soveltuvuutta yrityksen tarpeisiin. Lisäksi tutkimuksen avulla on tarkoitus kehittää yrityksen laskustointitoimintoja ja kokeilla eri verkkolaskutusohjelmavaihtoehtoja todellisessa toimintaympäristössä. Tapaustutkimukselle tyypillisesti on tarkoitus saada tutkittavasta tapauksesta mahdollisimman syvällinen, monipuolinen ja kokonaisvaltainen kuva. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 52-55.)

Tiedonkeruumenetelmänä käytän tapaustutkimuksellekin tyypillistä havainnointia sekä haastattelua. Aion kartoittaa vanhan verkkolaskutuspalvelun puutteet ja niiden pohjalta lähteä etsimään sopivaa ohjelmaa yrityksen käyttöön. Tarkoituksena on kokeilla eri palveluntarjoajien demoversioita verkkolaskutusohjelmista ja vertailla niitä keskenään. Lisäksi haastattelen asiakasyrityksiä laskutuksen toimivuudesta uuden laskutusohjelman käyttöönoton jälkeen.

1.4 Aikaisemmat tutkimukset

Tutkimusaiheesta on tehty jo muutamia opinnäytetöitä, mutta aiemmat tutkimukset poikkeavat esimerkiksi toimeksiantajayrityksen toimialan sekä kokoluokan suhteen. Aiemmissä tutkimuksissa tavoitteena on ollut löytää verkkolaskutusohjelma, joka saadaan toimimaan yhdessä muiden taloushallinnon järjestelmien kanssa tai löytää kokonaan uusi taloushallinnon kokonaisvaltainen järjestelmä. Pirkan Maalausurakointi Oy:n tämän hetkinen tarve on saada toimiva verkkolaskutusohjelma pankin verkossa toimivan ilmaisen ohjelman tilalle.

2 SÄHKÖINEN LASKUTUS

2.1 Yleisimmät sähköisen laskun muodot

Ohjelmistoyritys Baswaren tuoreimman tutkimuksen mukaan suosituin sähköisen laskun muoto on edelleen yksinkertaisin sähköpostilasku. Sähköpostilaskulla tarkoitetaan sähköpostin liitteeksi liitettyä laskutusjärjestelmän muodostamaa pdf-kuvaa laskusta. Sähköpostilasku ei kuitenkaan mahdollista laskun käsittelyprosessin automatisointia kokonaan niin kuin aito verkkolasku. (Tivi.fi 2008.)

Muita sähköpostilaskun liitemuotoja ovat tiff- ja html-tiedostot, jotka tukevat lähinnä laskun katselua, kierrätystä ja tulostusta. Tiedostojen rakenteellinen muoto ei ole sellainen, että vastaanottaja pystyisi hyödyntämään sen siirtämällä laskun suoraan atk-järjestelmäänsä. (Karkimo 2003, Tietokone.)

Kehittyneempi laskutuksen muoto on verkkolasku, joka siirretään automaattisesti lähettäjän tietojärjestelmästä vastaanottajan järjestelmään. Verkkolaskussa on kaikki samat tiedot kuin paperilaskussa ja sitä voidaan katsella paperilaskun näköisenä tietokoneen ruudulla sekä tulostaa tarvittaessa paperilaskuksi. Verkkolaskun käsittely ei kuitenkaan itsessään vaadi laskun tulostamista paperille, koska se voidaan kierrättää, hyväksyä, maksaa ja arkistoida laskun vastaanottajan järjestelmässä kokonaan sähköisesti. Laskun lähettäjän on myös muistettava arkistoida verkkolaskut joko sähköisessä muodossa tai paperisena, jotta viranomaiset saavat tarvittaessa todisteen laskusta. (Suomen Yrittäjät 2013c).

Verkkolaskujen siirto lähettäjältä vastaanottajalle tapahtuu operaattoreiden tai pankkien välityksellä. Verkkolaskutuksen käyttöönotto vaatii myös sopimusta laskun välittävän operaattorin tai pankin kanssa. Verkkolasku on hyvä laskutustapa erityisesti silloin kun laskutettavia asiakkaita on useita ja laskutettavien laskujen määrä on suuri. Yritykset ovat ottaneet verkkolaskun jo hyvin käyttöönsä, koska se poistaa turhia työvaiheita ja pienentää kustannuksia. (Itella Information, 2013a).

Kaikilla yrityksillä ei ole vielä mahdollisuutta vastaanottaa verkkolaskuja suoraan taloushallinnon järjestelmään. Tällaisessa tilanteessa laskun lähettäjä voi ohjata laskut suo-

raan tulostus- tai skannauspalveluun, josta he välittävät laskun eteenpäin parhaaksi katsomallaan tavalla. Mikäli laskun lähettäjä ei pysty lähettämään verkkolaskua, mutta vastaanottajaa haluaa käsitellä sen sähköisesti, niin vastaanottaja voi skannata laskun ja tallentaa sen järjestelmäänsä. Tämän jälkeen laskun kierrätys sähköisesti on mahdollista. Parhaimmat skannauspalvelut pystyvät tulkitsemaan laskun rivitietoineen, jolloin lasku on tiedoiltaan samaa tasoa verkkolaskun kanssa. Verkkolaskujen saaminen taloushallinnon järjestelmään mahdollistaa myös laskun tietojen kirjautumisen suoraan kirjanpitoon, mikäli toiminnot on kytketty yhteen yrityksen tietojärjestelmissä. (Suomen Yrittäjät 2013b).

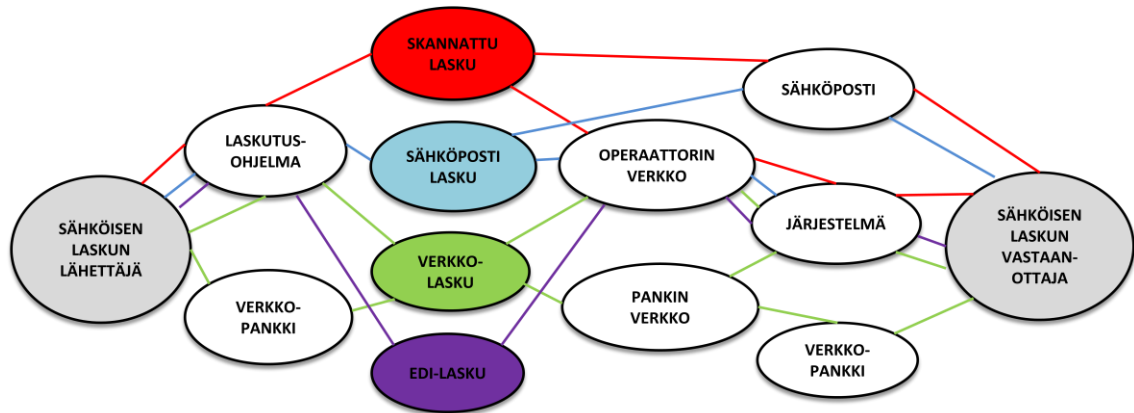
Verkkolaskujen yleisimpiä toimitusmuotoja ovat Finvoice-formaatti, joka on pankkien käyttämä muoto sekä TEAPPSXML-sanomamuoto, jota puolestaan käyttävät verkkolaskuoperaattorit. Suomessa sähköinen laskutus on jo hyvin standardoitua ja toimitusmuodot ovat selkeät, joten ongelmattomaan tietoliikenteeseen on jo totuttu. (Lean System 2011.)

EDI-lasku on tarkoitettu erilaisiin käyttötarkoituksiin kuin verkkolasku. EDI-laskussa on mahdollista täydentää ja muokata laskuttajan tuottamaa aineistoa vastaanottajan tarpeisiin soveltuvaksi eli tiedonsiirtoa on mahdollisuus räätälöidä yrityksen tarpeita vastaavaksi. Tästä syystä EDI-laskujen käyttöönotto vie enemmän aikaa ja on kalliimpi kuin verkkolasku. EDI-laskun aineiston muoto voi olla esimerkiksi EDIFACT tai XML. EDI-laskussa ei välitetä laskun kuvaa toisin kuin verkkolaskussa. (Itella Information, 2013d).

Sähköisen laskun lähettäjällä on useita eri vaihtoehtoja lähettää lasku vastaanottajalle. Laskun lähetystapa riippuu yrityksen omasta taloushallinnonjärjestelmästä sekä vastaanottajan järjestelmästä. Sähköisen laskun lähettäjä voi lähettää laskun laskutusohjelmasta tai yrityksen verkkopankista. Laskutusohjelmasta voidaan lähettää kaikkia Suomessa olevia yleisimpiä laskun muotoja: skannattuja laskuja, sähköpostilaskuja, verkkolaskuja sekä EDI-laskuja. Laskuttajan operaattori muuttaa laskun sellaiseen muotoon, että vastaanottaja pystyy sen käsittelemään.

Verkkopankin kautta laskun lähettäjä pystyy lähettämään lähinnä verkkolaskuja. Verkkopankin kautta lähetetyt verkkolaskut voidaan lähettää vastaanottajan operaattorille tai vastaanottajan verkkopankkiin. Molemmilla tavoilla laskut voidaan toimittaa suoraan

vastaanottajan järjestelmään tai operaattorin kautta sähköpostiin. Verkkopankin kautta lähetetyt sähköiset laskut voidaan lähettää myös vastaanottajan verkkopankkiin. Alla olevasta kuvioista 1 nähdään mitä vaihtoehtoja sähköisen laskun lähettämisessä on.

KUVIO 1. Sähköisen laskun lähettämisen vaihtoehdot

2.2 Sähköisen laskutuksen tilanne Suomessa

Sähköisen laskutuksen yleistymistä mikro- ja pienyrityksissä on vauhdittanut isompien yritysten sähköisen laskutuksen käyttöönotto. Taloudellinen tilanne puolestaan on vaikuttanut suurempien tahojen innokkuuteen siirtyä edullisempaan laskutusvaihtoehtoon, koska säästöjä etsitään kaikista toiminnoista. Suomen Yrittäjien ekonomisti Johanna Hietamäen mukaan tämä on seurausta siitä, että suurempien asiakas- ja yhteistyöyritysten ansiosta myös pienemmät yritykset ovat ottaneet sähköisen laskutuksen käyttöönsä, koska yhteistyökumppani ei ole enää suostunut vastaanottamaan paperisia laskuja. Usein suuremmat yritykset ovat pienyrityksille tärkeimpiä asiakkaita, joten niiden on muutettava omia liiketoimintatapojaan niin kuin asiakas vaatii (Sormunen 2010, 22-23.)

Sähköisen taloushallinnon yleistymisen esteenä katsotaan olevan sähköinen laskutus. Suomessa sähköinen laskutus lähti yleistymään ennusteita hitaammin, koska sen tuomia hyötyjä ei ole koettu merkittäviksi. Riippumatta laskutusmuodosta, laskutukseen kuluva aika ja kustannukset ovat lähes samat. Lisäksi verkkolaskutuksen käyttöönotto vaatii resursseja, joka on hidastanut pienten yritysten kiinnostusta. Tietoisuutta verkkolaskutuksesta ovat edistäneet muun muassa pankit, koska heidän laskutuspalveluilla on ollut iso rooli muun muassa kuluttajien ja pienyrityksien tutustuttamisessa verkkolaskutukseen (Lahti & Salminen 2008, 74-76.)

Suomen Yrittäjien vuoden 2009 lopussa teettämän kyselyn mukaan e-lasku – palveluiden hinnoissa paljastui olevan suuria eroja. Heidän mukaansa verkkolaskupalveluita tarjoavien tahojen ohjelmapaketit ovat pienyrittäjien keskuudessa koettu sisällöltään ja hinnoitteluiltaan vaikeaselkoisiksi. Tästä syystä myös sähköisten laskutusohjelmien vertailu oli vaikeaa. Osasta ohjelmia oltiin myös sitä mieltä, että ne on suunniteltu selkeästi suurempien organisaatioiden käyttöön. Tällaisten ohjelmien kustannukset muun muassa nousevat pienille yrityksille liian kalliiksi. Hietamäen mukaan ratkaisuna olisi palveluiden kehittäminen pienyrittäjille sopivammiksi, koska niiden käyttötarpeet ja tarvittavat ominaisuudet ovat huomattavasti suppeammat kuin suuremmilla yrityksillä. (Sormunen 2010, 22-23.)

Pienyrittäjien ei kuitenkaan kannattaisi tällä hetkellä jättää ottamatta käyttöön verkkolaskutuspalvelua siitä aiheutuvien kulujen takia. Hietämäki antaa vinkiksi pienyrittäjille, että heidän kannattaa pyytää apua sopivan ohjelman löytämiseksi esimerkiksi omasta pankista tai tilitoimistosta (Sormunen 2010, 22-23.)

Joulukuussa 2011 Elinkeinoelämän keskusliitto lanseerasi asiantuntijoiden kanssa Päästä irti paperista – vaihda verkkolaskuun –kampanjan. Kampanjan tavoitteena on saada pienet ja keskisuuret yritykset tietoisemmiksi verkkolaskutuksen hyödyistä sekä avustaa heitä verkkolaskun käyttöönotossa. Elinkeinoelämän keskusliiton asiantuntijan Veijo Turusen mukaan pk-yrittäjille ei ole vielä ollut tarjolla riittävästi hinta-laatusuhteeltaan hyviä ratkaisuja erilaisiin laskutus tarpeisiin (Hurme 2011, Tilisanomat.)

Isolta Oy:n toimitusjohtaja Mikko Ilomäen mukaan sähköisen laskutuksen esteenä on yrittäjien omat asenteet ja tottumukset. Tämä koskee lähinnä mikroyrittäjiä, joiden osuus on noin 93% kaikista Suomessa toimivista yrityksistä. Edellä mainitut yrittäjät ovat tottuneet käyttämään yksinkertaisia taulukkolaskentaohjelmia myös laskutuksen apuna, joten Ilomäen mukaan yrittäjien asenteisiin voitaisiin vaikuttaa tekemällä helpokäyttöisempiä laskutusohjelmia sekä lisäämällä niiden markkinointia. Myös viestintä yritysten kanssa on oleellisessa asemassa ja ohjelmistotalojen tehtävänä on tehdä yhteistyötä yrittäjille tärkeiden tahojen kanssa, kuten esimerkiksi pankkien ja yrittäjäjärjestöjen kanssa. Lisäksi yrittäjien tietoisuuteen olisi saatava sähköisen liiketoiminnan kattavat hyödyt säästöjen lisäksi. Näillä hyödyillä Isolta tarkoittaa muun muassa asiakasmäärien kasvumahdollisuuksia ja tunnettavuutta sekä asiakaspalvelun ja imagon parantamista (Ilomäki 2009, Vivere.)

Talouselämä-lehden artikkelissa Itellan kehitysjohtaja Pasi Ketonen kertoo yritysten voivan hyötyä verkkolaskutuksella kuukaudessa jopa 62 euroa verrattuna paperilaskutukseen, jos laskujen määrä on 100 kappaletta kuukaudessa. Verkkolaskutuksesta saata-va hyöty perustuu pienyrityksissä suurempien yritysten ja julkisen tahon parempaan palveluun, koska he pyytävät toimittamaan vain verkkolaskuja. Myös Kauppakamarit ovat järjestäneet Viisas valitsee verkkolaskun -kampanjoita 20 paikkakunnalla. Tilaisuuksissa alan palveluntarjoajat Basware, Itella ja Nordea esittelivät verkkolaskuun siirtymistä ja sen hyötyjä. Tilaisuudessa järjestettiin myös kysely, johon vastasi 200 yrityksen edustajaa 800 vierailevasta yrityksestä. Tuloksista kävi ilmi, että yli puolet vastanneista koki verkkolaskun toimivan hyvin tai erittäin hyvin ja noin 90 prosenttia kyselyyn vastanneista oli pk-yrityksiä. He kokivat, että verkkolaskun myötä mekaanisia työvaiheita jää pois ja laskujen tiedot välittyvät automaattisesti tietojärjestelmiin. Yli puolella vastanneista yrityksistä on käytössään verkkolaskut ja myös noin puolet yrityksistä vastaanottaa verkkolaskuja. Tilaisuudessa tuli kuitenkin ilmi myös päinvastaisia mielipiteitä verkkolaskun toimivuudesta. Edelleen 38 prosenttia yrityksistä kokee verkkolaskujen hyötyjen olevan vähäisiä suhteessa paperilaskuihin (Malin 2012, Talouselämä.)

Tilastokeskuksen mukaan sähköinen laskutus on yleistynyt kaiken kokoisissa yrityksissä. 64 prosenttia kaikista vähintään kymmenen hengen yrityksistä on lähettänyt ainakin jonkun muotoisia sähköisiä laskuja. Vajaat 46 prosenttia yrityksistä on lähettänyt myös kehittyneempiä sähköisiä laskuja eli verkko- tai EDI-laskuja. Muita sähköisen laskun muotoja, kuten sähköpostilaskuja, on lähettänyt noin 38 prosenttia yrityksistä. Vastaavat osuudet sähköisten laskujen vastaanottamisessa ovat 48 prosenttia ja 66 prosenttia. Kaiken kaikkiaan ainakin jotakin sähköisen laskun tyypeistä otti vastaan 79 prosenttia yrityksistä. (Tilastokeskus 2011.)

Thinking Business Groupin Esa Toivonen puolestaan on sitä mieltä, että sähköisen laskutuksen kehittäminen vaatii käytännön haasteiden kohtaamista organisaatioissa. Hänen kokemuksensa mukaan sähköisen laskutuksen kehittämisprosesseissa harkitaan usein myös toimintojen ulkoistamista. Hän haluaa muistuttaa, että vastuu laskutukseen liittyvissä ongelmissa säilyy asiakkaalla vaikka laskutustoiminnot ulkoistettaisiin palveluntarjoajalle. (Toivonen 2010.)

2.2.1 Sähköisen laskituksen hyödyt ja haitat

Tilisanomissa ilmestyneessä artikkelissa EK:n asiantuntija Veijo Turunen kertoo verkkolaskutuksesta olevan hyötyä kaiken kokoisille yrityksille. Suurin säästö tulee laskutuskustannuksista, koska työaika ei mene hukkaan päällekkäisiin työtehtäviin, kun laskujen tiedot siirtyvät automaattisesti eri taloushallinnon toimintoihin. Lisäksi sidosryhmien siirryttyä verkkolaskutukseen he alkavat periä paperilaskutuslisää mikäli asiakas ei suostu vastaanottamaan verkkolaskua. Suurin hyöty puolestaan tulee rahankierron ja saapuvien laskujen käsittelyn nopeutumisesta. Laskumäärän ollessa suuri, työajan säästö voi olla vuositasolla jopa kymmeniä päiviä. Tämä johtuu siis siitä, että laskut siirtyvät automaattisesti järjestelmiin hyväksyttäväksi, joten niitä ei tarvitse syöttää sinne esimerkiksi käsin. Lisäksi materiaalikulujen väheneminen ja samalla hiilijalanjäljen pieneminen verkkolaskituksen avulla, antavat yrityksestä edistyneemmän kuvan Turusen mukaan. (Hurme 2011, Tilisanomat.)

Verkkolaskujen lähettäjälle etuna on myös laskujen siirtyminen nopeammin asiakkaalle sekä laskujen arkistointi sähköisessä muodossa. Laskun vastaanottajalle puolestaan eduiksi voidaan katsoa laskujen automaattinen vastaanotto suoraan tietokonejärjestelmään, jolloin vastaanottajalta ei kulu aikaa, vaivaa tai rahaa laskujen kirjaamisen manuaalisesti. Lisäksi laskuja ei tarvitse enää myöskään skannata, kun lasku on saatavissa sähköisesti myös paperilaskun näköisenä kuvana. Verkkolaskut voidaan siis kierrättää, tarkastaa, hyväksyä sekä arkistoida sähköisesti myös vastaanottajan päässä. Näin pystytään vähentämään myös virheiden määrää. Verkkolaskutus tuo tullessaan myös mahdollisuuden hyödyntää laskuista saatavaa informaatiota esimerkiksi kustannusten kehitymisestä. (Itella Information, 2013c).

Basware Oyj:n johtaja Pekka Lindforsin mukaan Verkkolaskituksen yleistymisen on saanut yrittäjät ymmärtämään sen mukanaan tuomat muut hyödyt kuten asiakassuhteiden parantuminen ja parempi säännöstenmukaisuus. Verkkolaskutukseen siirtymisen edistämiseksi ja helpottamiseksi he tarjoavat asiakkailleen mahdollisuuden ostaa yhteistyöyrityksilleen verkkolaskupalvelun, jotta he voivat lähettää laskunsa ilmaiseksi sähköisessä muodossa. Näin ollen pienimmilläkään yrityksillä eivät verkkolaskituksen käyttöönottokustannukset nouse kohtuuttoman suuriksi ja kaikki asiakkaat saadaan heti verkkolaskutuksen piiriin, kertoo Lindfors. Menettely hyödyttää siis sekä laskun lähettäjää että vastaanottajaa. (ITNyt.fi 2011.)

Bloomsbury Information Ltd:n mukaan sähköisen laskutuksen haittapuolia puolestaan ovat ohjelmien kalleus, sähköisten laskujen monet muodot sekä yhteistyökumppaneiden asettamat paineet sähköisen laskutuksen käyttöön ottamiseksi. Mikäli laskutettavien laskujen määrä on vähäinen, ohjelma ei välttämättä tule maksamaan itseään takaisin. Lisäksi ei ole olemassa yhtä yleistä standardia, jonka muotoisia laskuja kaikki lähettäisivät vaan muotoja on useita, ja jokaisen vastaanottajan järjestelmä vastaanottaa ainoastaan tietyn muotoisia laskuja. Artikkelin mukaan on myös havaittavissa, että yhteistyökumppaneiden vaatimukset sähköisten laskujen lähettämiseen luovat paineita yritykselle, koska se voi olla edellytys liiketoimintojen jatkamiselle. Myös kustannussäästöt voivat todellisuudessa olla suuremmat sähköisiä laskuja vaativalle asiakkaalle kuin laskujen lähettäjälle. (Qfinance.com 2013.)

Lean Systemin partneripäällikkö Harri Korhosen mukaan kansainvälinen laskutus on vielä alkutekijöissä. Tiedonsiirtoformaattit ovat vielä erilaisia eri maissa, joten yrityksen on itse selvitettävä kansainväliseltä asiakkaaltaan mikä on heidän käyttämä tiedonsiirtoformaatti. Sen jälkeen yritys voi varmistaa omalta operaattoriltaan yhteyden toimivuuden. Lean Systemin asiakkaalle laskun lähettäminen ei poikkea millään tavalla normaaleista käytännöistä, mutta operaattorille kansainvälisten sähköisten laskujen välittäminen on isompi prosessi. (Lean System 2011.)

Sähköpostilaskujen osalta haittapuolia ovat viestin perille menemisen epävarmuus sekä viestin lähettäjän tunnistaminen. Lisäksi laskumuodon yhteensopimattomuus vastaanottajan järjestelmän kanssa voi tuoda lisätoivia laskun vastaanottajalle. (Karkimo 2003, Tietokone.)

2.2.2 Sähköinen laskutus tulevaisuudessa

Itella Informationin vuonna 2008 teettämän tutkimuksen mukaan yritykset siirtyvät isojen yritysten johdattamana kohti sähköisten laskujen lähettämistä. Tutkimus tehtiin Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Saksassa. Tehdyn tutkimuksen tulosten mukaan Suomessa suurista yrityksistä lähes 80 prosenttia suunnittelee lähettävänsä suurimman osan laskuistaan sähköisinä 2-3 vuoden kuluttua. Vastaava luku suomalaisten pienten ja keskisuurten yritysten kohdalla oli 78 prosenttia. Suomalaiset olivat siis myös pienemmän kokoluokan yrityksistä innokkaimpia sähköiseen laskutukseen siirtymisessä

verrattuna muihin tutkimuksessa mukana olleisiin maihin. Itella Informatin Oy:n johtajan Miikka Savolaisen mukaan suomalaisyritysten sähköistymisinnostuksen taustalla on halu saavuttaa sähköistymisen kautta ajan- ja kustannusten säästöjä. (Itella 2008.)

Tutkimuksen tuloksista selvisi myös, että Suomessa pk-yritysten laskutus sähköistyy voimakkaammin kuin missään muualla. Into sähköistymiseen on kova ja yli puolet pk-yrityksistä arveli myös vastaanottavansa laskunsa sähköisessä muodossa lähes kokonaan Savolainen kertoo. Savolaisen mukaan suomalaisilla suuryrityksillä on lähivuosi-
na edessään nollatoleranssi eli yksikään vastanneista ei usko vastaanottavansa pelkääntään paperilaskuja muutaman vuoden kuluttua. (Itella 2008.)

Myös Sampo Pankki, Logica ja Intrum Justitia tutkivat pari vuotta myöhemmin eli vuonna 2010 sähköisen laskutuksen ja maksuvalvonnan nykytilannetta ja tulevaisuutta. Tutkimusta varten oli haastateltu 54 yrityksen ja julkisyhteisön johtoa sekä laskutuksesta vastaavia henkilöitä. Tutkimuksen tulokset olivat myös tällöin vastaavat. Vastaajista noin puolet arveli sähköisen laskutuksen osuuden kasvavan seuraavan kolmen vuoden aikana ja sähköisten laskujen osuuden olevan noin 50 prosenttia koko laskutusmäärästä. Vuonna 2010 vastaava luku oli 10 prosenttia. Sampo Pankin johtajan Juha Villikan mukaan tämä tavoite edellyttäisi organisaatioilta nopeita toimenpiteitä ja erityisesti asiakkaita olisi kannustettava sähköiseen laskutukseen. (Danske Bank 2011.)

Tukholmassa vuonna 2010 järjestetyillä messuilla isojen yritysten talousjohtajat sekä julkisen sektorin hankintavastaavat keskustelivat sähköisen laskutuksen tulevaisuudesta. Tilaisuutta johti Strålfors Oy:n Krister Keskitalo, jonka mukaan sähköisen laskutuksen kehityksestä ovat vastanneet viranomaiset ja suuret yritykset tähän asti. Keskitalo avasi keskustelun kysymällä muilta, että miten pystytään houkuttelemaan lisää toimijoita mukaan? Tämän jälkeen tilaisuuden osanottajat jakoivat tietoa avoimesti siitä, mitä on kehitteillä. Esimerkiksi NCC:n Svante Grute kertoi, että rakennusalalle kehitellään rakennusyhtiöiden kanssa yhteistyönä portaalia, jotta alihankkijat saataisiin mukaan järjestelmään. Lisäksi uudet EU-säädökset ja standardit tulevat helpottamaan prosessia, koska niiden avulla pyritään varmistamaan turvallinen tiedonsiirto maiden välillä. Kaikki osallistujat olivat samaa mieltä siitä, että laskujen käsittelyä on pystyttävä automatisoimaan entisestään. Keskitalo lisäsi vielä tämän jälkeen, että ketään ei voida pakottaa käyttämään järjestelmää, josta ei pidä, joten olisi löydettävä myös käyttäjiä miellyttävä ratkaisu. (Stålfors 2010.)

Samassa messujen keskustelutilaisuudessa Euro Banking Associationin vanhemman neuvonantajan ja sähköisen laskutuksen asiantuntijan Charles Bryantin mukaan olisi puolestaan löydettävä ratkaisu pieniä ja keskisuuria yrityksiä varten, jos halutaan saada sähköinen laskutus menestymään. Sähköisen laskutuksen tulisi siis olla yhtä helppoa kaikille osapuolille. Hän nostaa esille muun muassa rakennusurakoitsijat ja ravintolat, joilla ei ole omia ERP-järjestelmiä, joten tulevaisuuden ratkaisu voisi olla hänen mielestään verkkoportaaali. Lisäksi hän mainitsee lainsäädännön yksinkertaistamisen sekä paremmat yhteiset standardit ja joustavamman toiminnan asianosaisilta. Lasku on Bryantin mukaan vain pieni osa suurta ketjua, joka on kokonaisuudessaan tärkeä. Tästä johtuen sähköisten laskujen avulla voitaisiin tehostaa koko yhteiskunnan toimintaa ja tuottavuutta. (Stålfors 2010.)

Basware Oyj:n toimitusjohtaja Esa Tihilän mukaan verkkolaskun yleistymisen on vauhdikasta, mutta tutkimukset edelleen osoittavat, että useat yritykset luottavat edelleen manuaalisiin prosesseihin. Yritykset ovat ottaneet käyttöönsä uusia toimintatapoja yhteistyökumppaneiden ja muiden sidosryhmien rohkaisemina. Tihilä myös ennustaa verkkolaskujen yleistymisen jatkuvan. Vuodet 2014-2015 tulevat olemaan käännekohta, jolloin kehittyneet automatisoidut verkkolaskuratkaisut tulevat olemaan laajasti käytössä. (Basware 2012.)

Sähköisestä laskutuksesta pyritään saamaan pääasiallinen laskutusmenetelmä myös koko Euroopassa vuoteen 2020 mennessä. EU-komissio on tehnyt tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja muiden sidosryhmien kanssa, jotta tavoite saavutettaisiin ja sähköinen laskutus saataisiin yleistymään. Ongelmana on jäsenvaltioiden omat sähköisen laskutuksen säännökset, jotka vaikeuttavat yritysten laskutus toimintoja. Komissio pyrkii helpottamaan sähköisen laskutuksen käyttöönottoa ja varmistamaan oikeusturvan sekä selkiyttämään teknistä ympäristöä. He haluavat yhteiseen standardiin perustuvia avoimia ja yhteentoimivia ratkaisuja. Kehitystä olisi kohdennettava erityisesti pk-yritysten tarpeisiin. Myös Suomen Yrittäjien Thomas Palmgren on ollut mukana komission asiantuntijaryhmässä. (Suomen Yrittäjät 2011.)

2.3 Lain edellyttämät vaatimukset

Yritysten laskituksen viimeisimmät uudet säännökset ovat tulleet voimaan 1.1.2013. Laskumerkinnöistä säädetään arvonlisäverolain 209 e §:ssä. Uusissa säännöksissä on huomioitu muun muassa laskun sisältö, sähköinen laskutus ja laskun antamisen määräaika. (Suomen Yrittäjät, 2013a).

Kirjanpitolaissa määritellään tositteiden sekä kirjanpitokirjojen sähköisestä arkistoinnista. Koneellisesta kirjanpidosta ohjeistetaan kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa seuraavasti: ”Kirjanpitoaineiston pysyvään säilyttämiseen on suositeltavaa käyttää yleistä tallennusmuotoa, joka on saatavissa selväkieliseksi myös muualla kuin käytetyllä tallennusohjelmistolla, Yleisiä tallennusmuotoja ovat esimerkiksi ASCII-listaliitetiedostot, XML-tiedostot sekä yleisesti käytössä olevat kuvatiedostot. Koneellisesti säilytettävä liiketapahtuman todentava tosite voi olla tiedonsiirtoon käytetty sanoma tai siitä muodostettu konekielinen tosite.” (Itella Information, 2013b).

Laskujen hyväksymismenettelystä on puolestaan vastuussa kirjanpitovelvollinen itse. Sen on katsottu kuuluvan sisäisen valvonnan piiriin ja kirjanpitovelvollinen voi järjestää asiatarkastus- ja hyväksymisrutiinit itse parhaaksi katsomallaan tavalla. Tämä mahdollistaa myös sähköisen laskujen hyväksymismenettelyn. (Itella Information, 2013b).

2.3.1 Laskumerkinnät

Pakollisia laskutusmerkintöjä ovat seuraavat:

- laskun antopäivä
- juokseva tunniste
- myyjän alv-tunniste (Suomessa y-tunnus)
- ostajan alv-tunniste, mikäli kyseessä on yhteisökauppa tai käännetty verovelvollisuus
- myyjän ja ostajan nimi sekä osoite
- tavaroiden määrä ja laji / palveluiden laajuus ja laji
- tavaroiden toimituspäivä / palveluiden suorituspäivä tai ennakkomaksun maksupäivä

- veron peruste verokannoittain sekä hyvitykset ja alennukset
- verokanta
- suoritettavan veron määrä verotusvaltion valuutassa
- verottomuuden tai käännetyn verovelvollisuuden peruste tai viittaus lakiin
- ostajan verovelvollisuudesta merkintä ”käännetty verovelvollisuus”
- ostajan laatimaan laskuun merkintä ”itselaskutus”
- tiedot uusista kuljetusvälineistä
- merkinnät ”voittomarginaalijärjestelmä-käytetyt tavarat”, ” voittomarginaalijärjestelmä-taide-esineet”, tai ” voittomarginaalijärjestelmä-keräily- ja antiikkiesineet”
- merkintä ” voittomarginaalijärjestelmä-matkatoimistot”
- merkintä verollisen sijoituskullan myynnistä
- muutoslaskussa viittaus aikaisempaan laskuun. (Suomen Yrittäjät, 2013a).

Euromäärältään vähäisiin laskuihin voidaan soveltaa kevennettyjä laskutusmerkintöjä, mikäli kyseessä on loppusummaltaan korkeintaan 400 euron suuruinen lasku. Kevennettyjä laskumerkintävaatimuksia voidaan soveltaa vähittäiskaupassa tai muussa siihen rinnastettavassa yksityishenkilöille tapahtuvassa myyntitoiminnassa. Lisäksi niitä voidaan soveltaa ravintola- ja ateriapalvelulaskuissa sekä henkilökuljetuslaskuissa, lukuun ottamatta edelleen myytäviä palveluita sekä laitteiden tulostamissa tositteissa. Arvonlisäverolain 209 f §:ssä kerrotaan tarkemmin mihin kevennettyjä laskumerkintävaatimuksia ei voida soveltaa. Euromäärältään vähäisissä laskuissa saa olla myös enemmän tietoa, mutta seuraavat merkinnät ovat pakollisia:

- laskun antamispäivä
- myyjän nimi ja arvonlisäverotunniste eli y-tunnus
- myytyjen tavaroiden määrä ja palvelujen laajuus sekä näiden laji
- suoritettavan veron määrä verokannoittain tai veron peruste verokannoittain
- muutoslaskujen osalta viittaus alkuperäiseen laskuun sekä ne tiedot, joita laskulla muutetaan. (Suomen Yrittäjät, 2013a).

2.3.2 Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus

Käännetty arvonlisäverovelvollisuus otettiin käyttöön rakennusalalla 1.4.2011. Tämä tarkoittaa sitä, että tiettyjen rakentamispalvelujen myynissä verosta vastaa ostaja eikä myyjä. Uuden lain tarkoituksena on estää tilanteet, joissa ostaja vähentää arvonlisäveron, jonka myyjä jättää maksamatta valtiolle. (Sorvanto 2011, 6-7.)

Käännettyä verovelvollisuutta voidaan soveltaa, mikäli verovelvollisuus on syntynyt 1.4.2011 tai sen jälkeen. Pääsääntöisesti käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta sovelletaan Suomessa myytävään rakentamispalveluun tai työvoiman vuokraukseen rakentamispalvelua varten, jos ostaja on elinkeinonharjoittaja, joka toiminnassaan muutoin kuin satunnaisesti myy rakentamispalvelua. Ostaja voi olla myös vain palvelun eteenpäin myyvä osapuoli ja huomioon on myös otettava ostajan asemaa katsottaessa yrityksen koko toiminta, ei vain Suomessa tapahtuva. (Verohallinto 2012.)

Tarkemmin kerrottuna rakentamispalvelujen käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta sovelletaan sellaisiin kiinteistöön kohdistuviin palveluihin, jotka liittyvät:

- maapohja- ja perustustöihin
- rakennustyöhön
- rakennusasennukseen
- rakennuksen viimeistelyyn
- rakennuskoneiden vuokraukseen, kun samalla vuokrataan kone ja sen käyttäjä
- rakennussiivoukseen
- työvoiman vuokraukseen rakentamispalvelua varten. (Sorvanto 2011, 6-7.)

Rakennusalan käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta ei voida soveltaa:

- tilapäisten rakennelmien pystytykseen, purkuun
- tilapäisten rakennelmien sähkö- ja putkiasennuksiin
- koneiden, laitteiden ja kalusteiden asennustyöhön, korjaamiseen ja huoltamiseen
- rakennusmateriaalin kuljettamiseen
- rakennusmateriaalin siirtoon. (Verohallinto 2012.)

Säännöksen kiertämisen estämiseksi on laissa määrätty, että käännettyä verovelvollisuutta sovelletaan myös silloin kun ei-rakennusosalalla toimiva yritys myy tilapäisesti ostamansa rakentamispalvelun edelleen rakennusyriykselle. Myös rakennustoimintaa harjoittavan yrityksen ostaessa ja edelleen myydessä asennustyön rakennusalan yritykselle, on sovellettava käännettyä verovelvollisuutta molempiin myynteihin. (Verohallinto 2012.)

Rakennuspalvelua myytäessä on laskunantovelvollisuus aina myyjällä vaikka ostaja olisi velvollinen suorittamaan ja ilmoittamaan myynnin veron. Myyjän on kuitenkin selvitettävä, että täyttääkö ostaja laissa säädettyt velvollisuudet ostajan asemasta, jotta laskuun voidaan soveltaa käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta. Yrityksen kuulumisesta rakennusalan käännetyn arvonlisäverovelvollisuuden piiriin ei ole näkyvissä viranomaistiedoissa, joten epäselvissä tapauksissa myyjän on pyydettävä selvitystä ostajalta. (Verohallinto 2012.)

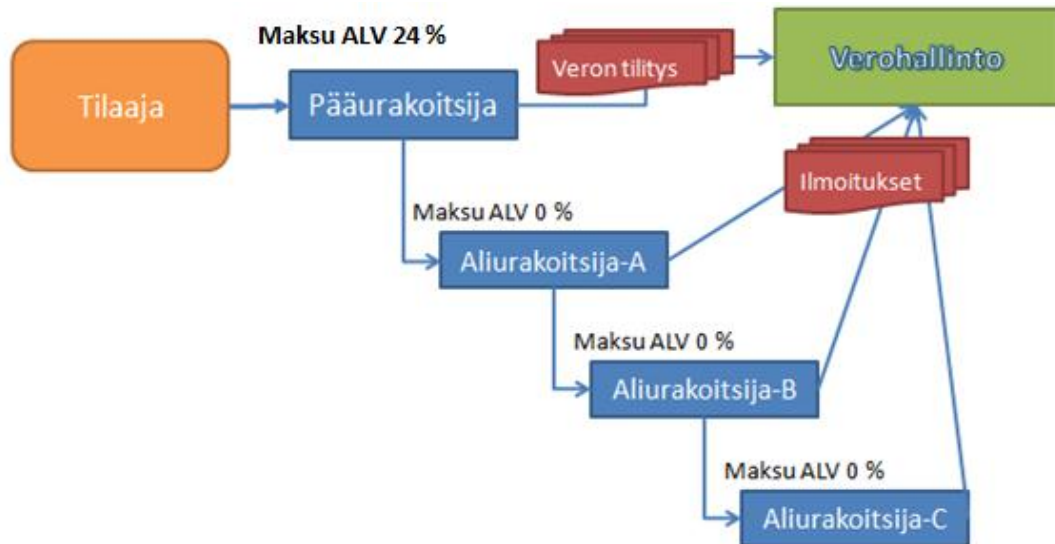
Käännettyä verovelvollisuutta sovellettaessa, myyjän on annettava ostajalle lasku, joka sisältää yleiset laskumerkinnät, mutta verokantaa ja veron määrää ei siihen kuulu merkitä. Laskussa tulee olla yleisten laskutusmerkintöjen lisäksi arvonlisäverotunniste, joka suomalaisella yrityksellä on y-tunnus. Lisäksi laskussa on oltava tieto siitä, että ostaja on veronmaksuvelvollinen. Se voidaan merkitä verovelvollisuuden perusteella, viittaamalla AVL 8 c §:ään tai Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivin 2006/112/EY artikkulaan 199. (Verohallinto 2012.)

Myyjän merkityksessä virheellisesti laskuun veron määrän ja verokannan, myyjän on annettava ostajalle uusi lasku. Laskutusjärjestelmällisistä syistä on kuitenkin mahdollista merkitä laskuun alv 0%, jos laskutusjärjestelmä sitä vaatii ja muut lainmukaiset laskumerkinnät ovat asianmukaisesti esitetty laskulla. (Verohallinto 2012.)

Veron perusteeksi lasketaan myös rakentamispalvelujen ostajalta laskutettavat matka- ja majoituskustannukset. Mikäli pääsuoritteen myyntiin sovelletaan käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta, niin on se muistettava huomioida myös matka- ja majoituskustannusveloituksissa. (Verohallinto 2012.)

Kuviosta 2 nähdään, miten käännettyä verovelvollisuutta voidaan soveltaa ketjutetussa rakennusprojektissa, jotka ovat yleisiä rakennusosalalla. Käytännössä aliurakoitsija veloittaa

taa urakan ilman veroa pääurakoitsijalta, joka suorittaa veron aliurakoitsijan laskusta. Pääurakoitsija voi vähentää suoritettavan veron, mikäli rakentamispalvelu on ostettu vähennykseen oikeuttavaan käyttöön. Mikäli sama yritys on sekä ali- että pääurakoitsijan asemassa, käännettyä verovelvollisuutta voidaan soveltaa kaikkiin ketjussa tapahtuviin myynteihin.

KUVIO 2. Käännetty verovelvollisuus ketjutetussa projektissa. (Dooxe Oy 2008, muokattu)

3 HANKINTAPROSESSI

3.1 Yrityksen nykytilanne ja tulevaisuuden tarpeet

Vuodesta 2009 lähtien Pirkan Maalausurakointi Oy:n käytössä on ollut Nordean verkkolaskutusohjelma. Ohjelma ei ole päivittynyt nykypäivän vaatimuksia vastaavaksi ja se hidastaa sekä vaikeuttaa taloushallinnon toimintoja esimerkiksi muodostamalla kahdelle eri laskulle saman viitenumeron. Laskua laadittaessa on täytettävä yrityksen omat yhteystiedot, laskun vastaanottajan yhteystiedot sekä kirjattava tuotteet yksiköineen ja hintoineen joka kerta erikseen omille välilehdilleen, joka on todella hidasta. Lisäksi ohjelma kertoo vasta lopussa laskua tallennettaessa mikäli laskun numero on jo kertaalleen käytetty. Tässä tapauksessa laskun välilehtiä täytyy selata taaksepäin, jotta pääsee vaihtamaan laskun numeron uuteen.

Laskusaatavien tarkastaminen on myös hankalaa verkkopankista, jos useammalla laskulla on sama viitenumero. Lisäksi laskun vastaanottajat hämmentyvät viitenumeroista mikäli sama asiakas vastaanottaa laskut, jotka ovat lähetetty samalla viitenumeroilla.

Tärkeä yhteistyöyritys otti vuonna 2012 käyttöön toiminnanohjausjärjestelmän, johon kirjataan työtilaukset, työtilauksen vastaanottamiset sekä työn suorittamiset. Tämä toi Pirkan Maalausurakoinnin taloushallinnon töihin yhden työvaiheen lisää, joten siitäkin syystä uusi nopeampi laskutusohjelma on tervetullut osaksi taloushallintoa. Lisäksi laskuun on saatava kirjattua työn numero, jonka toiminnanohjausjärjestelmä on muodostanut, jotta vastaanottajan on helpompi yhdistää lasku työtilaukseen.

Yrityksen tärkein toive uudelle verkkolaskutusohjelmalle on sen mutkaton käytettävyys. Laskutettavien töiden luonne vaatii ohjelmalta hieman joustavuutta, kuten esimerkiksi ohjelmassa täytyisi voida muokata muun muassa maksuehtoja sekä laskutettavien tuotteiden ja palveluiden yksiköitä. Lisäksi osa asiakkaista haluaa laskuihin lisätietona oman työn tilausviitteen sekä laskua koskevia lisätietoja. Tällaisia lisätietoja voi olla esimerkiksi yrityksen tiloissa olevan yhdistyksen nimi, jolle lasku tullaan ohjaamaan heidän toimestaan. Ohjelman täytyy lisäksi olla helppokäyttöinen sekä edullinen, koska ohjelmaa on tarvittaessa osattava useamman henkilön käyttää ja ohjelman on oltava kustannustehokas yrityksen kokoon nähden.

3.2 Verkkolaskutuspalveluiden tarjoajat

Verkkolaskutuspalveluiden tarjoajia on paljon ja ne eroavat toisistaan muun muassa hinnoittelulla ja palveluiden laajuudella. Osa ohjelmista markkinoidaan ilmaisina, joka tarkoittaa useimmiten sitä, että niiden käyttöönotto on ilmaista, mutta lähetettävät laskut maksavat joko yksittäishinnalla tai kymmenen laskun erissä ja hintaan vaikuttaa lisäksi laskun lähetystapa.

Verkkolaskutuspalveluiden suurin ero tulee kuitenkin laskun lähetystavasta. Verkkolaskuja voidaan lähettää asiakkaalle joko postitse, sähköpostitse tai suoraan asiakkaan taloushallinnonjärjestelmään tai verkkopankkiin, jossa he voivat tarkistaa ja hyväksyä laskun. Osapalveluiden tarjoajista tekee yhteistyötä verkkolaskujen välitysoperaattoreiden kanssa, jolloin laskujen lähetysmaksu on yleensä mainittuna ohjelman nettisivuilla. Kaikilla palvelun tarjoajilla ei kuitenkaan ole yhteistyökumppania, jolloin asiakkaan täytyy tehdä sopimus joko oman pankin kanssa joka voi välittää verkkolaskut tai vaihtoehtoisesti ulkopuolisen operaattorin kanssa

Verkkolaskutuspalveluiden vertailua helpottaa heidän tarjoamansa ilmaiset demoversiot, jotka saa käyttöön noin 10-30 päiväksi. Demoversiot vastaavat kuitenkin useimmiten ohjelmien ilmaisia perusversioita, joissa ei ole kaikkia ominaisuuksia joita asiakasyritys kuitenkin voisi tarvita. Vertailuun valitsemisani ohjelmissa on lisäksi esimerkiksi kirjanpito-, tuntienkirjaus- sekä varastonhallintajärjestelmiä, mutta tässä työssä keskityn vertailemaan ainoastaan ohjelmistojen verkkolaskutusominaisuuksia opinnäytetyön toimeksiantajayrityksen näkökulmasta.

3.2.1 Zervant Pro

Valitsin Zervantin palveluista Pro:n, koska se on halvin Zervantin palveluista, jossa voi laatia rajoittamattoman määrän laskuja kuukaudessa. Zervantin palvelu on nettiselainpohjainen eli sitä voi käyttää millä vain tietokoneella, jossa on internetyhteys. Laskutusohjelman lisäksi ohjelmalla on mahdollista tehdä tuntikirjaukset sekä kirjanpito, jotka voi yhdistää laskutuksen kanssa toimivaksi kokonaisuudeksi.

ZervantPro tarjoaa 30 päivän ilmaisen kokeilun, joka on tarpeeksi pitkä aika tutustua tuotteen ominaisuuksiin kunnolla. Ohjelma on hyvin pelkistetty ulkoasultaan, joten ylimääräisiä kenttiä ei ole sekoittamassa kokonaiskuvaa tarvittavia tietoja syötettäessä. Myös asiakkaan luominen asiakasrekisteriin on selkeää ja maksuehdon saa määriteltyä asiakaskohtaisesti. Jokainen laskutettava asiakas on kuitenkin luotava rekisteriin ennen kuin hänelle pääsee kirjoittamaan laskua eli satunnaisen asiakkaan laskutus on hidasta.

Tuoterekisteri sijaitsee hieman erikoisessa paikassa yrityksen omien tietojen takana, mutta tuotteiden lisääminen on kuitenkin ohjelmalle tyypillisesti hyvin yksinkertaista. Tuotteille on mahdollista antaa myös erillinen kuvaus, mutta kuvaus ei näy tuoterekisteriluettelossa eikä se tule näkyviin laskulle asiakkaan nähtäväksi, joten toiminto ei ole kovin käytännöllinen.

Laskua laadittaessa alkutiedot ovat jo valmiiksi täytettynä asiakasrekisteriin syötettyjen tietojen mukaisesti, joten viestikenttään on kirjoitettava vain laskutettavan työn osoite sekä mahdolliset lisätiedot. Lisätietokenttään mahtuu hyvin tekstiä ja sen voi jakaa useammalle riville. Tuotteiden valitseminen tuoteriveille on vaivatonta suurimmassa osassa tapauksia. Samannimiset tuotteet, jotka ovat erihintaisia, on kuitenkin mahdotonta erottaa toisistaan, koska vain tuotteen nimi on näkyvässä ja hinta tulee näkyviin vasta tuotteen valitsemisen jälkeen. Kaikkien kenttien tietoja voidaan muuttaa vielä tuotteen valitsemisen jälkeen ja uusien tuotteiden lisääminen rekisteriin laskua laadittaessa on mahdollista. Työn suoritusajalle ei ole varsinaista kenttää laskulomakkeella, mutta sen saa lisättyä jokaiseen laskuun erikseen esimerkiksi lisäasetusten kautta lisätietokenttään.

Laskun hyväksymisen jälkeen ruudulle avautuu laskun paperiversio kokonaisuudessaan ja tämän jälkeen on mahdollista lähettää lasku verkkolaskuna, sähköpostitse, tulostaa, korjata laskua tai sulkea se, jolloin se tallentuu odottamaan jatkotoimenpiteitä. Laskupohja on yksinkertainen ja selkeä, ja se on mahdollista saada sekä tilisiirtolomakkeellisenä että ilman. Palvelussa on myös mahdollista seurata laskujen tilaa, jolloin voi seurata mitkä laskut ovat vielä avoimina ja mitkä on mahdollisesti jo maksettu. Laskut on mahdollista listata myös asiakaskohtaisesti, josta näkee esimerkiksi, että onko kaikki tehdyt työt jo laskutettu. Palvelusta on saatavilla myös muita raportteja, kuten esimerkiksi myynnin jakautuminen asiakkaittain, mutta suurin osa raporteista vaatii muiden palvelun osa-alueiden aktiivista käyttöä, jotta raportit antavat totuudenmukaisen kuvan yrityksen toiminnasta.

Zervant toimii yhteistyössä Apex Messaging Oy:n kanssa, joka on verkko- ja paperilaskujen välittäjä. Toiminto vaatii rekisteröitymisen Apixin palveluun. Palvelun käyttö verkkolaskustoinnolla maksaa 118,80euroa + alv 24%, kun maksaa koko vuoden kerralla. Lisäksi verkkolaskut maksavat 0,53euroa+alv 24% kappaleelta. Kokonaiskustannukseksi 500 laskun kappalemäärällä vuodessa tulee 475,91 euroa.

LUONNOS

Vastaanottaja
Esimerkki Yritys Oy

Lasku

Esikatselu Hyväksy lasku tai Peruuta

Laskun numero * 100003 Laskun päiväys 12.2.2013

Maksuaika 14 päivää Eräpäivä 26.2.2013

Viivästyskorko 16 % Viitenumero 10 00038

Viesti

Näytä lisäasetukset

Kuvaus	Määrä	Yksikkö	Ä hinta	Alv	Yhteensä (€)
Kirjoita kuvaus tai valitse tuote	1,00		0,00	24 %	0,00

Lisää rivi

Yhteensä (alv 0%): 0,00 €
Maksettava yhteensä: 0,00 €

KUVA 1. Laskutusnäkömä Zervant Pro:sta (Zervant 2013.)

3.2.2 Dooranet Plus

Dooranet tarjoaa verkkopalveluna kattavia taloushallinnon ohjelmia sekä pienyrityksille, että suuremmille yrityksille. Palvelun etusivulta näkee ajankohtaiset Dooranetin tiedotteet sekä muutaman Kauppalehden uusimman uutisotsikon. Tässä opinnäytetyössä vertailun kohteena on Dooranet Plus, joka sisältää kaikki tarjolla olevat lisäominaisuudet.

Dooranetin palveluun kirjautumisen jälkeen etusivulta pääsee siirtymään yhdellä klikkauksella kaikkiin ohjelman osa-alueisiin. Laskutuksen aloittamiseksi Dooranet Plus -sivulla, on lisättävä käyttäjän asetuksiin yrityksen perustiedot. Sen jälkeen voi siirtyä suoraan laskuttamaan ja kirjata laskua kirjoittaessa asiakkaan yhteystiedot asiakasrekisteriin tai käydä perustamassa asiakkaan jo etukäteen rekisteriin. Kaikki laskutettavat asiakkaat

täytyy kuitenkin perustaa järjestelmään ennen kuin laskuttaminen onnistuu, joten asiakkaan laskutustietoja ei ole mahdollista kirjoittaa suoraan laskupohjalle Dooranet Plus-salla.

Asiakkaan valitseminen rekisteristä laskua laatiessa onnistuu kirjoittamalla asiakkaan nimestä ensimmäisen alkukirjaimen, jolloin ohjelma tuo listan asiakasrekisteriin perustetuista asiakkaista, josta voi valita kenelle haluaa laskun lähettää. Valitsemisen jälkeen ohjelma osaa tuoda automaattisesti kaikki asiakkaan taakse perustetut tiedot, kuten esimerkiksi maksuehdon, verkkolaskutusosoitteen ja laskutustavan.

Tuoterivejä ennen on mahdollisuus kirjoittaa lisätietoja laskulle yhden rivin verran. Itse tuotteiden lisääminen tuoteriveille on hieman hankalaa suoraan tuoterekisteristä, koska ensin on kaksoisklikattava hiirellä tuotenimikkeen koodiriviä ja sen jälkeen syötettävä jokin numero tai kirjain, jonka jälkeen avautuu lista tuoterekisteriin tallennetuista tuotteista. Listalta voi valita jo ennestään rekisterissä olevan tuotteen tai lisätä uuden tuotteen rekisteriin. Tuotteen lisääminen tuoterekisteriin on sekavaa, koska tuoterekisteri on samalla varastohallintajärjestelmä, johon on mahdollista lisätä monia eri tietoja tuotteesta. Tuoterekisteri löytyykin ohjelman etusivulta varasto-nimikkeen takaa. Laskulle ei siis ole mahdollista kirjoittaa suoraan uuden tuotteen tietoja. Laskulla tuotenimikkeiden viereen voi kirjoittaa lisätietoja tuotteesta ja tuotteen yksikkö tulostuu tuoterekisteriin perustamien tietojen mukaan laskulle, mutta yksikkö ei näy kuitenkaan laskua laadittaessa.

Dooranet Plussan laskupohjat ovat hieman epäselvempiä kuin kahden muun vertailuun valitsemani laskutusohjelman laskupohjat, koska Dooranet Plussan laskupohjassa on joko alv-erittely erillisenä osiona sekä laskun maksutiedot omassa laatikossaan alv-erittelyn oikealla puolella tai vaihtoehtoisesti tilisiirtolomake laskun alaosassa.

Dooranet Plussan kustannuksia on vaikea laskea palveluntarjoajan kotisivuilta löytyvän hinnaston avulla, koska sivuilla ei ole mainintaa, että mitä lisäosia eri toimintoihin tarvitaan. Oletuksena laskin kustannukset yhdellä lisäosalla koko vuodeksi. Kustannuksiksi lisäosasta tulee 15 euroa kuukaudessa + alv 24% ja lisäksi tulevat laskun välittäjän veloittamat kustannukset verkkolaskujen lähettämisestä. Dooranetin palvelussa ei siis pysty lähettämään verkkolaskuja ilman sopimusta pankin tai operaattorin kanssa, joka toi-

mii verkkolaskun välittäjänä. Kokonaisvuosikustannuksiksi tällöin tulee 223,20 euroa + verkkolaskun välityspalvelu maksu.

Uusi lasku

Toiminnot: Tallenna, Poista, Kopioi

Asiakas: [] Maksuehto: 14pv netto

Laskun laji: Lasku Eräpäivä: 26.2.2013

Päivämäärä: 12.2.2013 Toimitustapa: Hakukenttä

Viitteenne: [] Toimituspäivä: 12.2.2013

Viitteemme: [] Myyjä: Hakukenttä

Varastosta: VARASTO 1

Lisätietoja: []

Koodi	Tuotenimike	Lisätietoja	Määrä	á-hinta	Ale %	Yhteensä

1. Lisätietoja 2. Myyntitili 3. Hyvitykset ALV:n osuus: Veroton hinta: Maksettava:

Hyväksy / Lähetä Hyväksy / Tulosta Tallenna & Sulje

KUVA 2. Laskutusnäkyvä Dooranet Plussasta (Dooranet 2012.)

3.2.3 Arkhimedes Myynti

Arkhimedes liiketoimintasovellukset ovat Isolta Oy:n ylläpitämiä palveluita. Ohjelmat on ladattava koneelle, jonka jälkeen niitä ylläpidetään ja päivitetään kuukausimaksulla. Arkhimedes Myynti on jaettu kolmeen osioon: päätaso, liiketoiminta ja liiketoimintasuunnittelu. Päätasolta pääsee käsittelemään muun muassa yrityksen tietoja, siirtymään suoraan laskujen laatimiseen sekä hallitsemaan kontakteja. Päätasolla on myös ajankoh- taisia tiedotteita sekä yhteenveto lähettämättömistä laskuista sekä tehtäväluettelo, johon voi lisätä esimerkiksi tärkeät tehtävät ja niiden eräpäivät.

Liiketoiminta osiossa on mahdollista hallita asiakaskontakteja, ylläpitää tuoterekisteriä sekä luoda uusia laskuja. Laskutusasetukset löytyvät myös liiketoimintaosion 'Myynti' - välilehdeltä. Käytännössä päätasolta pääsee kaikkiin liiketoimintaosion toimintoihin suoraan yhdellä klikkauksella.

Liiketoimintasuunnittelu osiossa voi laatia yritykselle kattavan liiketoimintasuunnitel- man ja esimerkiksi laskea kassabudjetit sekä tulosenusteita. Ohjelma on siis käytän- nöllinen myös aloittavalle yritykselle.

Asiakasrekisterin luominen on yksinkertaista, koska verkkolaskutusta varten on täytettävä asiakkaan tiedoista vain yrityksen nimi, laskutusosoite sekä välittäjän tunnus. Tämän jälkeen voidaan lisätä asiakkaan tietoihin oletusarvoihin muun muassa viivästyskorko ja maksuehto, jotka tulevat jatkossa laskulle automaattisesti.

Tuoterekisterin ylläpito on vielä asiakasrekisterin ylläpitoa helpompaa. Riittää, kun lisää tuotenumeron, tuotteen nimen, yksikön ja verottoman hinnan. 'Tuoteluettelo' -välilehdeltä näkee kaikki perustetut tuotteet ja sieltä pääsee myös muokkaamaan sekä poistamaan tuotteita.

Laskun laatimisessa on huomattava, että laskun numero on lisättävä itse eli ohjelma ei anna automaattisesti juoksevaa laskun numeroa. Viitenumero muodostuu automaattisesti laskun numeron lisäämisen jälkeen. Muut perustiedot laskulle muodostuvat automaattisesti aiemmin rekisteriin luotujen tietojen perusteella. Mikäli asiakasta ei ole perustettu aiemmin rekisteriin, niin asiakastiedot lisäämällä perustietokenttiin, saa laskun lähetettyä kätevästi myös satunnaisille asiakkaille.

Laskulle on mahdollista myös kirjoittaa tai liittää tiedostosta tekstiä ennen tuoterivejä sekä tuoterivien jälkeen. Tämän jälkeen itse tuotteiden valitseminen laskulle käy kätevästi klikkaamalla oikealla puolella sijaitsevan tuoteluettelon auki ja klikkaamalla sieltä haluttavat tuotteet laskulle. Laskutettavan tuotteen puuttuessa rekisteristä sen voi lisätä helposti kesken laskun luomisen. Tällä tavalla lisääessä tuotetta on huomioitava, että tuotteelle ei saa lisättyä yksikköä eli tuotteet kannattaa lisätä tuoterekisteriin ennen laskun laatimista.

Arkhimedes tarjoaa vain yhden laskutusohjelman, joka on tilisiirtolomakkeellinen ja siihen on mahdollista saada viivakoodi erikseen pyytämällä. Laskupohjan ulkoasu on muutoin selkeä. Maksuehto, eräpäivä sekä laskun loppusummat ovat vahvistetulla fontilla, mikä helpottaa laskun käsittelyä manuaalisesti.

Arkhimedes tarjoaa 10 päivän ilmaisen kokeilun, Arkhimedes Laskutusohjelmasta, jonka saa keskeytettyä välillä, joten ohjelmaa voi testata aina kun se itselle sopii. Laskutusversio on hieman yksinkertaistempimpi kuin Arkhimedes Myynti, mutta sillakin moni pienyritys varmasti pärjää.

Kaiken kaikkiaan Arkhimedeksen tarjoamia liiketoiminnan sovelluksia on neljä erihintaista eri toimintaominaisuuksilla. Valitsemani Arkhimedes Myynti maksaa vuodessa 15 euroa/kk + alv 24% sekä lähetetyt verkkolaskut 0,40-0,60 euroa + alv 24% kappaleelta riippuen siitä lähetetäänkö verkkolasku pankin verkkoon vai operaattorin verkkoon. Lisäksi ohjelman käyttöön saamiseksi on maksettava kertamaksuna 99 euron + alv 24% hintainen lisenssi. 500 laskun lähettäminen verkkolaskuna operaattorin verkkoon maksaisi Arkhimedes Myynti ohjelmalla 471,20 euroa vuodessa, kun lisenssimaksua ei lasketa mukaan.

The screenshot displays the 'Arkhimedes Myynti' software interface. At the top, there are tabs for 'Asiakas', 'Laskutusosoite', 'Toimitusosoite', and 'Pohja'. The 'Asiakas' tab is active, showing fields for 'Asiakas:', 'Tarkennus:', 'E-mail:', 'Verkkolaskuosoite:', 'Ytunnus (ALV-nro):', 'Katuosoite:', 'Postinro / Postitp:', and 'Maa/Osavaltio/Maatunnus:'. To the right, there are buttons for 'LASKUTA!' (Esikatsela, Verkkolasku, Paperi, Poista) and a 'Laskun nro' field with 'Avoin lasku' selected. Below this, there are sections for 'Perustiedot', 'Maksuehdot', 'Ulkoasu ja kieli', 'Kohdennus', and 'Toiminnot'. The 'Perustiedot' section includes 'Laskun pvm' (4.3.2013), 'Eräpäivä' (18.3.2013), and 'Toimituspvm'. The 'Maksuehdot' section shows 'Maksuehto: 14 pv netto'. The 'Ulkoasu ja kieli' section shows 'Valuutta: €' and 'Kursssi'. The 'Kohdennus' section shows 'Toimitustapa'. Below these sections, there is a 'Laskulla näkyvä teksti' field with a 'Tallennettu teksti' dropdown and a 'Liitä' button. At the bottom, there is a table titled 'Laskutettavat tuotteet ja hinnat' with columns for 'Hae (ctrl+2)', 'Tuotenumero', 'Nimi', 'Yksikköhinta € Veroton', 'Yksikköhinta € Verollinen', 'Määrä', 'ALV%', '€ Ale% Veroton', 'Laskutetaan € Veroton', 'Laskutetaan € Verollinen', and 'Tuote'. The table is currently empty. At the bottom right, there are summary fields: 'Näytä: 0 Kaikki', 'Yhteensä', 'Pyöritys', 'Tuoterivejä Yksiköitä: 0', 'Yhteensä alv 0 € Arvonlisäveroä €', and a green 'Loppusumma C' button.

KUVA 3. Laskutusnäkyvä Arkhimedes Myynti –versiosta (Isolta 2013.)

3.3 Verkkolaskutusohjelman valinta

Vertailtavat verkkolaskutusohjelmat olivat jo ennalta tarkoin valittuja sillä perusteella, että ne vastaisivat mahdollisimman hyvin yrityksen tarpeita. Jo alkuvaiheessa vertailusta tiputettiin pois sellaiset ohjelmat, jotka eivät esimerkiksi pystyneet muodostamaan Finvoice-aineistoa. Lisäksi liian suurilla ylläpitokustannuksilla varustetut ohjelmat jäivät pois sekä sellaiset, joista ei ollut mahdollista saada demoversiota testattavaksi. Kolmen parhaiten toiveita vastaavan ohjelman löytäminen ei ollut vaikeaa, mutta ne osoit-

tautuivatkin arveltua kalliimmiksi. Uuden toimivan laskutusohjelman tarve yrityksessä on kuitenkin niin suuri, että laskutusohjelmasta ollaan valmiita maksamaan.

Verkkolaskutusohjelmien demoversioita kokeiltaessa sai selkeän kuvan siitä miten ne vastaavat yrityksen tarpeita. Kaikki kolme vertailussa mukana ollutta verkkolaskutusohjelmaa olisivat soveltuneet Pirkan Maalausurakointi Oy:n käyttöön, mutta käytännöllisimmäksi osoittautui Isolta Oy:n ylläpitämä Arkhimedes Myynti –liiketoimintasovellus. Siitä huolimatta, että ohjelma oli ominaisuuksiltaan laajin, niin se myös vastaa yrityksen tarpeita parhaiten. Suurin eroavaisuus muihin ohjelmiin nähden oli itse laskun laatimisessa. Laskun laatiminen on tehty todella helpoksi varsinkin jos tuoterekisteristä löytyy valmiiksi kaikki laskutettavat tuotteet.

Lisäksi Arkhimedeksen käyttöönottoa helpottaa palveluntarjoajan yhteistyö Maventa-operaattorin kanssa, joka toimii verkkolaskujen välittäjänä. Verkkolaskutuksen käyttöönottamiseksi ei siis tarvitse selvittää operaattorivaihtoehtoja tai tehdä pankin kanssa sopimusta laskujen välittämisestä. Riittää kuin rekisteröityy Maventan palveluun.

Huonoiksi puoliksi Arkhimedeksen liiketoimintasovelluksessa osoittautui sen käyttöympäristö sekä liian monipuoliset käyttömahdollisuudet. Ohjelma on tehty ladattavaksi tietokoneelle, joten kaikki laskutusmateriaali on arkistoituna tietokoneen kovalevyille. Ohjelmaa on siis käytettävä aina samalla tietokoneella. Zervant Pro ja Dooranet Plus puolestaan ovat web-pohjaisia ohjelmia, joita on mahdollista käyttää millä tahansa tietokoneella internetselaimen kautta. Lisäksi selainpohjainen ohjelma on myös varmempi ratkaisu tietojen säilymisen kannalta. Arkhimedeksen kanssa on järjestettävä toimiva automaattinen varmuuskopiointi esimerkiksi ulkoiselle kovalevyille, jotta voi olla varma arkistoitujen tietojen säilymisestä myös tietokoneen rikkoutuessa. Lisäksi Myyntiversiossa on todella monia käyttömahdollisuuksia, joita Pirkan Maalausurakointi Oy:ssa ei tarvita, joten se on hieman liian monimutkainen kaikilta osa-alueiltaan lukuun ottamatta laskun laatimista ja lähettämistä.

Zervant Pro:n selkeä ulkoasu ja yksinkertaiset toiminnot olisivat sopineet myös Pirkan Maalausurakointi Oy:n käyttöön. Laskutusta kyseisellä ohjelmalla kuitenkin hidasti se, että tuotteiden hinnat eivät näkyneet laskua laadittaessa. Tämä on oleellinen seikka toimeksiantajayritykselleni, koska heillä on useita sellaisia tuotteita jotka ovat samannimiisiä, mutta niitä laskutetaan eri erähinnoilla riippuen työn laajuudesta. Lisäksi työn suori-

tusaikaa ei saanut laskulle järkevään kohtaan, koska sellaiselle ei ollut laskupohjaan laadittu paikkaa.

Dooranet Plus oli vertailtavista verkkolaskutusohjelmista epäkäytännöllisin toimeksiantajayritykseni käyttöön, koska tuotteiden lisääminen laskulle osoittautui hitaaksi, koska toiminto on toteutettu huonosti. Lisäksi ohjelmalla oli mahdollisuus tehdä monia taloushallinnon toimintoja, joita kyseinen yritys ei tarvitse. Tämä vaikeuttaa ohjelman käyttöä, koska täytettäviä kohtia on monia ja niistä vain muutamia tarvitsee laskuttamiseen. Hyviä puolia ohjelmassa olivat laskutustavan lisääminen asiakkaan oletustietoihin sekä Kauppalehden ajankohtaiset uutisotsikot etusivulla.

Alapuolella olevaan taulukkoon 1 on tiivistetty ohjelmien toiminnot ja piirteet arvioituna numeroilla yhdestä kolmeen. Ykkönen on huonoin ja kolmonen on paras. Mukaan on otettu Pirkan Maalausurakointi Oy:n käytössä ollut Nordean Verkkolaskutus –palvelu.

TAULUKKO 1. Verkkolaskutusohjelmien vertailutaulukko

Vertailukohde	Zervant Pro	Dooranet Plus	Arkhimedes Myynti	Nordea Verkkolaskutus
Asiakasrekisterin luominen ja ylläpito	3	2	2	-
Tuoterekisterin luominen ja ylläpito	3	2	2	-
Laskun laatiminen	2	2	3	1
Laskun lähettäminen	3	3	3	2
Laskupohja	3	3	3	3
Ohjelman ulkoasu	3	2	3	2
Yleinen käytettävyys	3	3	3	1
Kokonaisarvosana	3	2	3	2

4 KÄYTTÖÖNOTTO

4.1 Verkkolaskutusohjelman asentaminen

Arkhimedes Liiketoimintasovelluksen lataaminen onnistuu kätevästi osoitteessa www.liiketoimintasovellus.fi. Sivustolta saa ladattua omaan käyttöjärjestelmään sopivan asennustiedoston. Windowsille ja Macille ovat omat asennustiedostonsa. Asennuksen aikana suositellaan rekisteröitymään ohjelman käyttäjäksi ohjelmaan liittyvien tiedotteiden ja käyttövinkkien saamiseksi. Liiketoimintasovelluksen tuki-sivulta löytyy myös lyhyt video ohjelman ensiasennukseen, jossa puhutaan suomeksi sekä tarkemmat kirjalliset ohjeet ohjelman asentamiseen. Kaiken kaikkiaan ohjelman asentaminen on tehty erittäin helpoksi.

Ohjelman asennusvaiheessa on jo syötettävä yrityksen perustiedot. Tämän jälkeen ohjelma on käytettävissä 10 päivää, jonka aikana voit lisätä ylläpito- / lisenssikoodin ohjelman etusivulla tai keskeyttää käytön ja lisätä koodin myöhemmin. Ylläpito ja lisenssikoodit saat tilattua palveluntarjoajan kotisivulta, jonka jälkeen koodit ja lasku saapuvat sähköpostiin seuraavan arkipäivän kuluessa. Vaihtoehtoisesti koodit voi tilata etukäteen ja syöttää jo asennusvaiheessa, jolloin saadaan kaikki tarvittavat ohjelman ominaisuudet heti käyttöön.

Verkkolaskutuksen käyttöönottamiseksi on rekisteröidyttävä Maventa-operaattorin palveluun, joten heidän salasanana saamisessa sähköpostiin kuluu myös yksi arkipäivä. Salasanana syötettyä kertaalleen ohjelmaan, verkkolaskut pystyy lähettämään jatkossa automaattisesti klikkaamalla verkkolaskutusnappia laskun ollessa valmis.

4.2 Verkkolaskutuksen käyttöönotto

Arkhimedes Myynti –ohjelman käyttöönotto alkoi yrityksessä asiakasrekisterin ja tuoterekisterin luomisella. Rekistereihin luotiin kaikki yleisimmin käytössä olevat tuotteet sekä vakituisten asiakkaiden yhteystiedot. Tuoterekisterin ja asiakastietojen luomiseen kului aikaa noin tunti ja verkkolaskutus asetusten muokkaamiseen puoli tuntia.

Verkkolaskujen lähettämisen käyttöönottamiseksi oltiin yhteydessä myös tukeen, koska asetusten muokkaaminen oli hieman monimutkaista. Kaiken kaikkiaan ohjelman asennuksesta ensimmäisten verkkolaskujen lähettämiseen aikaa kului noin viikko, koska lisenssi- ja ylläpitokoodeja ei tilattu etukäteen sekä verkkolaskutusoperaattorin käyttöönottamiseen kului yksi arkipäivä. Kooditilaukseen sekä tukipyyntöihin vastattiin nopeasti. Lähes poikkeuksetta vastauksen sai sähköpostiin seuraavana arkipäivänä, joten asiakaspalvelu on ollut nopeaa.

Asetusten kuntoon laittamisen jälkeen lähetettiin muutamalle asiakkaalle verkkolasku. Tarkoitus oli lähettää samanaikaisesti myös sähköpostilla viesti laskutusohjelman vaihdoksesta ja lisäksi muutama kysymys, joilla kartoitettiin heidän mielipiteitään uuden laskutusohjelman käyttöönotosta. Sähköpostiviesti pystyttiin lähettämään kuitenkin vain joillekin asiakasyrityksille, joille verkkolaskun lähettäminen onnistui. Yhden operaattorin asiakkaalle emme saaneet laskua välitettyä opinnäytetyön valmistumiseen mennessä.

4.3 Toimivuus Pirkan Maalausurakointi Oy:ssa

Uuden laskutusohjelman käyttöönottamisen jälkeen on havaittu laskuttamiseen kuluvan ajan huomattavasti vähentyneen. Erityisesti asiakas- ja tuoterekistereiden olemassaolo on nopeuttanut laskun laatimista ja virheiden tekeminen on lähes mahdotonta edelliseen laskutuspalveluun verrattuna.

Ohjelma on kokonaisuudessaan todettu käytännöllisemmäksi kuin vanha Nordean e-lasku -palvelu, koska myös laskusuoritusten tarkistaminen on koettu helpommaksi. Lisäksi lähetettyjen laskujen lista on helpommin selattavissa kuin vanhassa palvelussa. Kustannussäästöjä on vielä vaikea arvioida alle kuukauden kokeilun jälkeen, mutta suurin säästö näkyy työhön käytettävässä ajassa. Vapaaksi jäävä aika pystytään kohdistamaan muihin yrityksen taloushallinnon työtehtäviin, kuten esimerkiksi palkkahallinnon kehittämiseen.

4.4 Asiakasyritysten palaute

Asiakasyritysten palautteen perusteella uudella verkkolaskutusohjelmalla lähetetyt laskut ovat ulkoasultaan parempia kuin vanhasta palvelusta lähetetyt verkkolaskut. Laskut ovat selkeästi luettavissa ja ne on helppo käsitellä järjestelmässä. Vanhan palvelun verkkolaskun kuvassa oli ylimääräisiä tummennuksia.

Parannusehdotukseksi mainittiin työn kuvauksen muuttaminen selkeämmäksi, jotta asiakas huomaa helpommin mitä työtä on tehty. Pirkan Maalausurakointi Oy aikoo jatkossa otsikoida työn kuvauksen laskulle erilliselle riville ennen tuoterivejä.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän opinnäytteen tutkimusongelmana oli löytää edullinen ja tarpeeksi yksinkertainen verkkolaskutusohjelma Pirkan Maalausurakointi Oy:n käyttöön. Sopiva ohjelma valittiin vertailemalla eri verkkolaskutusohjelmien ominaisuuksia sekä etsimällä yrityksen tarpeita vastaavia toimintoja. Kolmen viikon etsimisen jälkeen ohjelmien joukosta löydettiin kolme parhaiten tarpeet täyttävää ohjelmaa, jotka vertailtiin mahdollisimman tarkkaan käytännöllisimmän ohjelman löytämiseksi. Haasteita ohjelman löytämiselle asetti verkkolaskutusohjelmien valtava tarjonta, joiden joukosta sopivan ohjelman löytäminen oli kovan työn tulos.

Työn tavoitteena oli kehittää yrityksen laskutustoimintoja ja laskutukseen kuluva aika pyrittiin minimoimaan. Työn tuloksena löydettiin toimeksiantajayritykselle tarpeita vastaava verkkolaskutusohjelma, jonka avulla saatiin työn tavoitteet täytettyä. Laskutukseen kuluva aika on vähentynyt noin yhdellä kolmasosalla aiempaan verrattuna sekä asiakkaiden on helpompaa tarkistaa laskut selkeämmän laskupohjan vuoksi. Tämän perusteella voidaan todeta, että myös mikroyritys voi hyötyä verkkolaskutuksen käyttöönottamisesta laskun vastaanottajan lisäksi.

Sähköinen laskutus on yleistynyt Suomessa hyvin yritysten laatimien kyselyjen perusteella. Samalla yritysten asiantuntijat ovat ennustaneet sähköisen laskutuksen yleistyvän entisestään muutamassa vuodessa. Kehitys ei ilmeisesti kuitenkaan ole ollut tarpeeksi näkyvää, koska yhä edelleen yritykset pohtivat keinoja saada sähköinen laskutus yleistymään kaiken kokoisissa yrityksissä. Nyt kehitystavoitteet ovatkin asetettu realistisimmiksi eikä muutoksen enää odoteta tapahtuvan kahdessa tai kolmessa vuodessa vaan pidemmällä aikavälillä. Palveluntarjoajat ovat tällä hetkellä keskittyneet erityisesti pienyritysten verkkolaskutusratkaisuihin ja korkeammat päättävät tahot yrittävät edistää kansainvälisen laskutuksen yksinkertaistamista.

Verkkolaskutusohjelmien vertailua suoritettaessa selvisi, että myös kehittyneemmille sähköisen laskutuksen muodoille on olemassa yksinkertaisia ohjelmia. Lisäksi asiantuntijat painottavat ja tutkimustulokset osoittavat, että tarjolla olevat laskutusohjelmat ovat liian monimutkaisia ja liian kalliita pienyritysten käyttöön. Ratkaisu sähköisen laskutuksen yleistymiseen voisi siis löytyä palveluntarjoajien kautta. Heidän täytyisi karsia

entisestään laskutusohjelmien ominaisuuksia vastaamaan vain pienempien yritysten tarpeita sekä muuttaa hinnoittelua selkeämmäksi, jotta laskutusohjelman hankkiminen olisi yrityksille vaivattomampaa.

Seuraavaksi Pirkan Maalausurakointi Oy:n tulisi kehittää sähköistä arkistointimenetelmää niin laskutuksen kuin palkkahallinnon osalta. Toimiva sähköinen arkistointi vähentäisi tulostettavan paperin määrää yrityksessä, joka vähentäisi yrityksen kustannuksia. Sähköisen arkistoinnin avulla varmistuttaisiin myös tiedon pysyvästä säilymisestä. Kaikkien taloushallinnon materiaalien ollessa samassa paikassa tiedot olisivat helposti löydettävissä myös työnantaja- ja vuosi-ilmoituksia laadittaessa.

6 YHTEENVETO

Opinnäytetyön tekeminen alkoi keväällä 2012, jolloin laadin suunnitelman tutkimuksen kirjoittamisesta, mutta itse tutkimuksen laatimisen aloitin tammikuussa 2013. Projektina opinnäytetyö on siis ollut pitkäkestoinen, mutta pitkästä tauosta huolimatta pysyin hyvin alkuperäisessä suunnitelmassa opinnäytetyön tavoitteen, tarkoituksen ja tutkimusongelman suhteen. Työn laatiminen oli mielenkiintoista, koska pääsin toteuttamaan tutkimuksen avulla jo kauan odotetun verkkolaskutusohjelman vaihtamisen nykyaikaisempaan ja käytännöllisempään ohjelmaan. Tutkimuksesta oli hyötyä myös minulle itselleni, koska laskutukseen kuluva aika on pienentynyt huomattavasti uuden laskutusohjelman myötä.

Projektina työ oli haastava lukuisien ohjelmatestauksien takia ja aikataulu tiivistyi lopulta tiukaksi verkkolaskujen lähettämisongelmien vuoksi. Myös tuoreen teorian löytäminen koitui vaikeaksi, koska aiheesta ei nykypäivänä kirjoiteta juurikaan kirjoja ja internetistä löytyvät artikkelit on kirjoitettu 2000-luvun alkupuolella, jolloin sähköinen laskutus on lähtenyt yleistymään Suomessa.

Kaiken kaikkiaan työn tutkimustulokset osoittivat, että myös pienempien yritysten on nykyään mahdollista löytää helppokäyttöinen verkkolaskutusohjelma. Tarjolla on myös edullisia selainpohjaisia ohjelmia, joiden käyttöönotto on helppoa. Sopivan verkkolaskutusohjelman löytäminen vaatii kuitenkin pitkäjänteisyyttä, koska palveluntarjoajia on paljon sekä hinnoittelu on sekavaa, joten kustannusten vertaileminen on vaikeaa. Tämän hetkinen suuntaus näyttäisi olevan se, että palvelun tarjoajat panostavat entistä enemmän pienyrittäjiin. Niiden osalta sähköiseen laskutukseen siirtyminen on vielä vähäistä uuden laskutusohjelman käyttöönottamisesta aiheutuvan työ määrän takia.

LÄHTEET

Basware. 2012. Yritysten laskujen käsittely perustuu edelleen vahvasti paperiin. [verkkodokumentti]. Tulostettu 3.3.2013.

<http://www.basware.fi/ajankohtaista/uutiset/yritysten-laskujen-kasittely-perustuu-edelleen-vahvasti-paperiin>

Danske Bank. 2011. Neljäsosalla yrityksistä usein virheitä laskuissa. [verkkodokumentti]. Tulostettu 14.3.2013. <http://www.danskebank.fi/fi-fi/tietoa-danske-bankis-ta/media/Tiedotteet/Pages/Nelj%C3%A4sosallayrityksist%C3%A4useinvirheit%C3%A4laskuissa.aspx>

Dooranet. 2012. Verkkolaskutusohjelmien vertailu. Saatavissa <https://www.dooranet.fi/fi/>

Dooxe. 2008. Käännetty arvonlisävero. Urakoitsijat.

Hurme, J. 2011. Yrittäjiä innostetaan verkkolaskun käyttöön. Tilisanomat [verkkolehti]. Tulostettu 22.3.2012. <http://www.tilisanomat.fi/content/yritykset/yritykset-4-2011/innostetaan-verkkolaskun-kayttoon>

Ilomäki, M. 2009. Sähköinen laskutus myös mikroyrityksiin. [verkkodokumentti]. Tulostettu 29.3.2012. http://www.vivere.fi/verkkoviestinta_ja_liiketoiminta/sahkoinen_laskutus/sahkoinen_laskutus_myos_mikroyrityksiin

Isolta. 2013. Verkkolaskutusohjelmien vertailu. Saatavissa <http://liiketoimintasovellus.fi/>

Itella Information. 2013a. Mikä on verkkolasku. [verkkodokumentti]. Tulostettu 25.2.2013. <https://www.verkkolasku.info/c/ec/vlinfo/info>

Itella Information. 2013b. Verkkolasku ja lainsäädäntö. [verkkodokumentti]. Tulostettu: 25.2.2013. <https://www.verkkolasku.info/b/ec/vlinfo/info?infopage=7>

Itella Information. 2013c. Verkkolaskutuksen hyödyt. [verkkodokumentti]. Tulostettu 25.2.2013. <https://www.verkkolasku.info/b/ec/vlinfo/info?infopage=6>

Itella Information. 2013d. Verkkolaskutuksen ja EDI-laskutuksen erot. [verkkodokumentti]. Tulostettu 26.2.2013. <https://www.verkkolasku.info/b/ec/vlinfo/info?infopage=5>

Itella. 2008. Suomi laahaa yhä jäljessä kuluttajien sähköisessä laskutuksessa. [verkkodokumentti]. Tulostettu 14.3.2013. http://www.itella.fi/tiedotteet/2008/010908_sahkoinen_laskutus.html

Itella. 2010. Itella Informaatio edistää sähköisen laskutuksen yleistymistä Euroopassa. [verkkodokumentti]. Tulostettu 25.3.2013. http://www.itella.fi/tiedotteet/2012/20120608_ItellaInformation_Billentis.html

ITNyt.fi. 2011. Neljännes yhteisöistä tumpeloita. [verkkodokumentti]. Tulostettu: 22.3.2012. <http://www.itnyt.fi/it-uutiset/2933-neljaumlnnes-yhteisoumlistauml-tumpeloita-verkkolaskuissa>

Karkimo, K. 2003. Verkkolaskun monet reitit. Tietokone [verkkolehti]. Tulostettu 1.3.2013. http://www.tietokone.fi/lehti/tietokone_4b_2003/sahkoinen_laskutus_3511

Lahti, S. & Salminen, T. 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa. Helsinki: WSOYpro.

Lean System. 2011. Lean System tuo verkkolaskutuksen helposti käyttöön. [verkkodokumentti]. Tulostettu 8.1.2013. <http://www.tieto.fi/lean-system-tuo-verkkolaskutuksen-helposti-k%C3%A4ytt%C3%B6%C3%B6n>

Malin, R. 2012. Sadalla laskulla säästää 62 euroa kuukaudessa. Talouselämä [verkkolehti]. Tulostettu 8.1.2013. <http://www.talouselama.fi/uutiset/sadalla+laskulla+verkkolaskutus+saastaa+62+euroa+kuukaudessa/a2087354>

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät – uudenlaisista osaamista liiketoimintaan. 1.-2. painos. Helsinki: WSOYpro Oy.

Qfinance.com. 2013. Building an Electronic Invoicing System. [verkkodokumentti]. Tulostettu 1.3.2013. <http://www.qfinance.com/operations-management-checklists/building-an-electronic-invoicing-system>

Sorvanto, K. 2011. Rakennusalan alv kääntyy huhtikuussa. Taloustaito Yritys. 1/2011, 6-7.

Tilastokeskus. 2011. Liiketoiminnan sähköistyminen. [verkkodokumentti]. Tulostettu 25.2.2013. http://www.stat.fi/til/icte/2011/icte_2011_2011-11-24_kat_005_fi.html

Tilastokeskus. 2013. Mikroyritys. [verkkodokumentti]. Luettu 2.3.2013. <http://www.stat.fi/meta/kas/mikroyritys.html>

Tivi.fi. 2013. Ekosysteemiefekti siivittää verkkolaskun suosiota. Talentum Oyj. [verkkodokumentti]. Luettu 1.3.2013. <http://www.tietoviikko.fi/cio/ekosysteemiefekti+siivittaa+verkkolaskun+suosiota/a877344>

Toivonen, E. 2010. Sähköisen laskutuksen haasteet 2010. Thinking Business Group. [verkkodokumentti]. Tulostettu 25.3.2013. <http://www.thinking-business.net/blogi/2010/01/02/14>

Suomen Yrittäjät. 2011. Sähköisen laskutuksen hyödyntäminen Euroopassa. [verkkodokumentti]. Tulostettu 25.3.2013. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/yritystoiminnanabc/eu-tietopaketti/seurattavat-hankkeet/sahkoisen-laskutuksen-hyodyntaminen/>

Suomen Yrittäjät. 2013a. Laskumerkinnät. Suomen Yrittäjät. [verkkodokumentti]. Päivitetty 7.2.2013. Tulostettu 25.2.2013. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/laskumerkinnat/>

Suomen Yrittäjät. 2013b. Sähköinen taloushallinto. Suomen Yrittäjät. [verkkodokumentti]. Tulostettu 2.3.2013. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/>

Suomen Yrittäjät. 2013c. Verkkolasku. Suomen Yrittäjät. [verkkodokumentti]. Tulostettu 2.3.2013. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/verkkolasku/>

Sormunen, T. 2010. Verkkolasku vierii myös pienyrityksiin. [verkkolehti]. Luettu 11.4.2012. <http://www.digipaper.fi/varma/51261/index.php?pgnumb=22>

Verohallinto. 2012. Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus. [verkkodokumentti]. Tulostettu 22.3.2012. http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_kommandiittiyhtio/Arvonlisaverotus/RaRakennun-lan_kaannetty_arvonlisaverovelvollisuus/Rakennusalan_kaannetty_arvonlisaverovelv%2820031%29

Zervant. 2013. Verkkolaskutusohjelmien vertailu. Saatavissa <http://www.zervant.com/fi/>